

Parlamentul
Republicii Moldova

DY-08 nr. 11
21.01.20

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la moratoriul asupra controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii

(nr. 310 din 16 decembrie 2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform art. 54 din Regulamentul Parlamentului și a prevederilor Legii privind actele normative nr.100/2017 și expune următoarele:

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament Alexandru Slusari, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice ce corespunde art.72 din Constituție și art. 10 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.
3. Conform Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în vederea limitării modalităților de intervenție abuzivă a statului în activitatea întreprinderilor micro, mici și mijlocii. Proiectul de lege prevede instituirea moratoriului asupra controalelor exercitate de organele statului pentru o perioadă de 1 an asupra întreprinderilor micro, mici și mijlocii. Totodată, în cazul în care există un pericol eminent pentru viața, sănătatea, securitatea economică a statului și mediu, se va admite controlul de stat, doar cu acceptul Ministerului Economiei.
4. Referitor la procedura de înaintare a proiectului de lege, menționăm exigențele stabilite de art. 30 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative. Potrivit acestora, Nota informativă a proiectului de lege urmează a fi completată cu:

- informații privind avizarea și consultarea publică a proiectului;
- fundamentarea economică- financiară.
- informația privind analiza impactului de reglementare prevăzute de altfel și de norma art.3 alin.(3¹) ale Codului fiscal, art.4 și art. 13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235 din 20.07.2006 și ale Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative nr. 23 din 18.01.2019.

5. Totodată, conform prevederilor art. 34 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, proiectul urmează a fi supus expertizelor, care potrivit normei menționate se efectuează concomitent cu avizarea și consultarea publică.

6. Fără a diminua importanța proiectului de lege, expunem că urmează a se ține cont de prevederile art. 131 alin. (4) din Constituție și ale art.58 din Regulamentului Parlamentului, care prevăd avizarea obligatorie a proiectului de act legislativ de către Guvern iar, reieșind din Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 22.05.2001 privind interpretarea prevederilor art. 131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, adoptarea proiectului este condiționată de existența unei *acceptări exprese prealabile a Guvernului*.

7. În aceeași ordine de idei, relatăm că prin Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, la art. 7, statul deja a instituit unele măsuri de promovare a activității întreprinderilor mici și mijlocii și *controlul de stat al întreprinderilor mici și mijlocii, pe parcursul a 3 ani de la înregistrarea lor de stat, poartă caracter consultativ, cu excepția infracțiunilor penale*.

În acest sens, constatăm că ar fi preferabilă nu limitarea, ci excluderea modalităților de intervenție abuzivă din partea statului în activitatea IMM, or pornind de la ideea că deja s-au aprobat unele măsuri de promovare a activității IMM este relevant de efectuat o analiză a implementării Legii nr. 179/2016 pentru a depista deficiențele de implementare.

II. Aspecte de ordin tehnico-juridic:

8. Cu referință la data instituirii moratoriului asupra controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii atenționăm asupra următoarelor considerente:

- potrivit art. 56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017, "*Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al*

Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.";

-alin.(3) al aceluiași articol prevede că: "Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective".

Din redacția propusă de autor, reiese că instituirea moratoriului urmează a fi aplicat începând cu data de 1 ianuarie 2020 pentru o perioadă de 1 an. Având în vedere că proiectul de lege se află la momentul actual în procedura de examinare, iar potrivit procedurilor legislative până la adoptarea acestuia se va scurge o perioadă de timp mai îndelungată, urmează a fi revăzută data instituirii moratoriului. În caz contrar, se poate presupune că legea nouă are acțiune retroactivă și este susceptibilă unor fapte din trecut, ceea ce contravine dispozițiilor art.22 din Constituție.

Această obiecție este valabilă și pentru norma de la **Art.5 alin.(2)** din proiect ce prevede perioada privind prelungirea moratoriului.

9. Prin **Art. 4** alin.(1) al proiectului de lege se interzice organului abilitat cu funcții de control [...] să întreprindă alte măsuri ce vor conduce la suspendarea completă sau temporară a activității persoanei supuse controlului, cu excepția cazurilor când continuarea activității ar cauza iminent daune grave vieții și sănătății oamenilor. Ținem să precizăm că art.27 alin.(1) al Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131/2012 stabilește aceeași normă imperativă, ceea ce are ca rezultat dublarea normelor în acte legislative diferite, motiv pentru care sugerăm excluderea textului ce dublează prevederile similare.

10. Norma expusă la **Art.5** din proiect, potrivit căreia Guvernul este în drept să decidă privitor la prelungirea moratoriului pe o perioadă de jumătate de an, considerăm a fi una discreționară. În virtutea principiilor suveranității naționale și a separării puterilor în stat Constituția RM prevede că *Parlamentul este unica autoritate legislativă a statului*, iar prerogativa atribuirii Guvernului de prelungire a moratoriului asupra controalelor de stat aduce atingere acestor norme constituționale.

Considerăm că prerogativa de prelungire a moratoriului aparține Parlamentului, care va decide asupra prelungirii sau nu a moratoriului, în rezultatul prezentării de către Guvern a datelor care să confirme creșterea

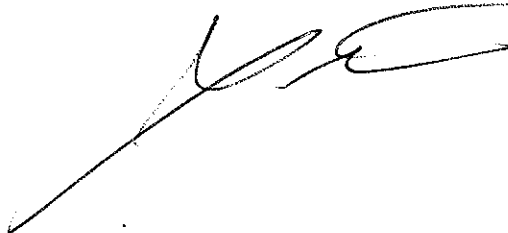
încasărilor la bugetul de stat, precum și dovada unui comportament de disciplină economico-financiară a întreprinderilor micro, mici și mijlocii.

Suplimentar, expunem că în scopul revigorării mediului de afaceri urmează a fi efectuată o analiză ex-post a Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii în scopul identificării lacunelor și impedimentelor apărute în procesul de implementare prevederilor Legii.

Adoptarea proiectului de lege ține exclusiv de competența Parlamentului.

Șef direcție generală juridică

Ion CREANGĂ

Ex.: E. Dolința
Tel.820-554